

7 / 3629

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-435
KONU : Yazılı Soru Önergesi

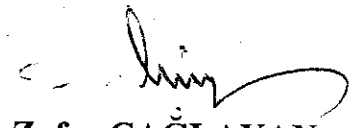
30 -06- 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ:28.05.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3629-6460/13636 sayılı yazınız.

Tekirdağ Milletvekili Kemalettin NALCI'nın, "Demir ve çimento fiyatlarındaki artışa ve Vize'de kurulan çimento fabrikasına " ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/3629) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 2 sayfa önerge cevabı

Gereği _____ :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi _____ :
Başbakanlığa

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMALETTİN NALCI'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ**

1- Dünya piyasalarında demir ve çimento hammadde artışı % 30 iken Türkiye'de demir sektöründeki % 120 artışın sebebi nedir.

2008 yılının başından itibaren dünya demir çelik hammadde fiyatları %100 oranında yükselmiştir. Dolayısı ile dünyada ve ülkemizdeki demir çelik fiyatlarının yükselmesinde; Enerji fiyatlarının artması, cevher istihracında maliyetlerin yükselmesi, petrol fiyatlarının yükselmesi, daha maliyetli petrol üretimi (daha önce ekonomik olmayan kuyuların faaliyete geçirilmesi), petrol artışına dayalı doğal gaz fiyatlarının artması, kömür fiyatlarının artması, elektrik enerjisine zam yapılması, petrole dayalı olarak cevher, hurda, kütük ve bitmiş üründe navlun fiyatlarının artması, EURO' nun YTL karşısında değer kazanması, ihracatı teşvik ederken iç piyasada fiyatların artması, Başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere global talepte artış olması, dünya genelinde yaşanan kuraklık nedeniyle enerji ve gıda fiyatlarının artması, demir çeliğin yanında dünyada diğer metallerin de fiyatlarının artması etkili olmuştur.

Bakanlığımız ilişkili kuruluşlarından Rekabet Kurumunda demir çelik sektörüne yönelik olarak iki farklı inceleme yürütülmektedir. Bunlardan birincisi, yassı demir çelik ürünleri pazarına yönelik olarak Rekabet Kurulu'nun 2.4.2008 tarih ve 08-27/313-M sayılı kararıyla, Ereğli Demir ve Çelik Fab. T.A.Ş., Borçelik San. ve Tic. A.Ş., ArcelorMittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş. ve ArcelorMittal FCE Çelik Ticaret A.Ş. hakkında açılan ve halen devam eden soruşturmadır.

Diğeri ise, Rekabet Kurulu'nun 13.9.2007 tarih ve 07-71/865-M sayılı kararıyla uzun demir çelik ürünleri pazarına yönelik olarak açtığı önaraştırma. Halen devam etmekte olan önaraştırma süreci sonunda, elde edilen deliller ve yapılan değerlendirmelere bağlı olarak uzun demir çelik ürünleri üreten teşebbüslerin tamamı ve ya bir kısmı hakkında soruşturma açılması ya da açılmamasına karar verilebilecektir.

2- Bu artışın sebepleri arasında spekülâtörlerin rolü var mıdır? Var ise bunları durdurmak için Bakanlıkça alınan önlemler nelerdir?

Demir çelik fiyatlarının artışında spekülâtörlerin rolünün olduğunu düşünmüyoruz. Bu tamamen dünya piyasalarında yaşanan fiyat hareketlerinden kaynaklanmaktadır. Demir çelik hammadde fiyatlarının artışında dünya kömür, cevher ve hurda üreticilerinin kartel oluşturma çalışmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Diğeri bir sebepte hurda temini talebin verilmesi anında cevap verilecek bir husus olmadığı için ani talep artışı sonucu yurt dışı firmaların elindeki hurdayı yüksek fiyatlarda değerlendirmeleri ihtiyaç sahiplerinin stoklu çalışmaları için bir uyarı oluşturmaktadır. Hurda da cevherde bir çalışma gerektirdiğinden bu iki ürünü hazırlamak için önce gemi ve araçların söküm işlemleri yapılacak, cevherde ise yeraltından maden çıkartılarak müşterilere satış yapılacaktır. Ayrıca ülkemizdeki demir çelik ürün fiyatlarının artışlarına, körfez ve orta doğu ülkelerindeki talep artışına paralel olarak Çin Halk Cumhuriyeti'nin ihracatı teşvik edici yardımları kaldırmasının etkili olmuştur.

3- Ülkemizin kalkınması için zaruri gördüğümüz demir ve çimento fabrikalarının satışlarının ne kadarı yurt içine ne kadarı yurtdışındadır?

Demir Çelik sektöründe nihai mamul üretim miktarı 2007 yılında 2006 yılına göre yaklaşık % 10 oranında artışla 25,7 milyon ton; nihai mamul tüketim miktarı ise 2007 yılında 2006 yılına göre yaklaşık % 14 oranında artışla 23,5 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Türk demir çelik sektörü, 2007 yılında 25,7 milyon ton ham çelik üretimi gerçekleştirmiştir. Söz konusu bu üretimin 21,5 milyon ton'u inşaat sektörüne yönelik olan uzun üründür. Bu üretim miktarının yaklaşık %50'si olan 10,8 milyon ton'u yurt içerisinde tüketilmiş, geriye kalan 10,7 milyon ton'u ihraç edilmiştir. Bu değerlerden de görüldüğü gibi üretim miktarının yarısı ihraç edilmiştir. Dolayısıyla yurt içerisinde uzun ürün arzında bir problem olmadığı gibi üretim miktarının tüketim miktarının üzerinde olması sektörün istediği fiyatı uygulamasının ve keyfi fiyat artışı yapamayacağı düşünülmektedir.

2007 yılında 13.765.258 ton ürün ihracatına karşın 13.206.030 ton ürün ithalatı gerçekleştirilmiştir. İthalatı en çok yapılan ürün grubu yassı ürünler olup, ihracatta ise kapasite fazlalığı ve üretim artışından dolayı uzun ürünler başı çekmektedir. Diğer taraftan yurt içinde 42.456.000 ton çimento satışı ve 6.6 milyon ton çimento ihracatı gerçekleşmiştir.

4- Hükümet olarak keyfi artan demir ve çimento fiyatlarına müdahale etmeyi düşünüyor musunuz?

Demir çelik ürün fiyatlarında keyfi artışlar söz konusu olmayıp bu ürünlerdeki artışlar dünya kömür, cevher, hurda ve petrol fiyatlarının yükselmesi nedeniyle meydana gelmiştir. Ayrıca bu yılbaşından itibaren dünya demir çelik fiyatlarının yükselmesine rağmen yurt içi çelik fiyatları dünya piyasalarından ton başına 100\$ daha düşük bulunmaktadır. Serbest piyasa koşullarında zamanla fiyatların konjunktüre bağlı olarak istikrar kazanacağı düşünülmektedir.

5- Trakya bölgesi küresel ısınmanın etkilerinden üst seviyede etkilenmektedir. Bununla beraber Trakya Üniversitesi'nin hazırladığı çevre planı hiçe sayılarak Vize Sergen'e çimento fabrikası kurulmuştur. Bakanlığınızca kurulmasına müsaadesi verilen bu fabrikanın yeri doğru mudur? Bakanlığınız Çevre ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak çalışmakta mıdır? Çalışmakta ise bu fabrika neden kurulmuştur?

Bakanlığımız mevzuatı dahilinde; herhangi bir tesisin kurulmasına izin verilmesi, tesisin yer seçimi gibi konularda doğrudan bir müdahalesi bulunmamaktadır.

Bu bağlamda Bakanlığımıza Vize ilçesi, Sergen'de çimento tesisi kurulması konusunda herhangi bir müracaat yapılmamıştır. Ancak Kırklareli ili, Vize ilçesi, Çakıllı beldesi sınırları içerisinde Avrupa Çimento Sanayi ve Tic. A.Ş. tarafından kurulması planlanan Çakıllı Çimento Fabrikası ile ilgili olarak Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından Bakanlığımız ÇED sürecine dahil edilmiştir. Söz konusu çimento fabrikası ile ilgili Proje Tanıtım Raporu Bakanlığımız tarafından incelenmiş ve tesisin yer seçimi, arazi durumu, imar planı vb. hususlar dışında kalan hammadde ocakları işletmeciliği ile ilgili bilgilere yer verilmesi, döner fırın boyutlarına açıklık getirilmesi gibi konulardaki görüşümüz Çevre ve Orman Bakanlığına bildirilmiştir. Söz konusu tesis ile ilgili olarak Çevre ve Orman Bakanlığından alınan 06.03.2008 tarih ve 1788-13752 sayılı yazıda tesisle ilgili ÇED sürecinin durdurulduğu bildirilmektedir.